

Ziekenhuishygiëne (J000410)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0   Studietijd 105 u   Contacturen 24.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

A (jaar)   Nederlands   Gent   hoorcollege   25.0 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Leroux-Roels, Isabel	GE32	Verantwoordelijk lesgever
Boelens, JERINA	GE32	Medelesgever
Verhaegen, Jan	KUL	Medelesgever
Verhasselt, Bruno	GE32	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

Master of Science in de ziekenhuisfarmacie	stptn	aanbodsessie
	4	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Deel 1: ziekenhuishygiëne - nosocomiale infecties - zorggerelateerde infecties - standaard voorzorgen - handhygiëne - isolatiemaatregelen - desinfectie - sterilisatie - asepsie - preventie - multiresistente micro-organismen
Deel 2: antibiotica - formularium - resistentie

Situering

Dit opleidingsonderdeel focust op de preventie en beheersing van nosocomiale infecties of zorggerelateerde infecties, door het nemen van maatregelen die de overdracht van micro-organismen voorkomen (bv. handhygiëne, desinfectie, sterilisatie, isolatie) (deel 1) en door antimicrobiële therapie (deel 2).

Inhoud

Deel 1. Ziekenhuishygiëne (Prof. I. Leroux-Roels, Universiteit Gent, 12.5u)
- Algemene aspecten van zorggerelateerde infecties of nosocomiale infecties: pathogenese, infectieketen, types, oorzaken en risicofactoren, epidemiologie
- Organisatie van de ziekenhuishygiëne in België, wettelijke bepalingen
- Standaard voorzorgsmaatregelen, bv. handhygiëne, aseptische techniek, persoonlijke beschermingsmiddelen, preventie van prik- en spatongevallen, respiratoire hygiëne, aandacht voor de omgeving, ziekenhuisafval
- Reiniging, desinfectie en sterilisatie: basisprincipes (o.a. Spaulding classificatie, de rol van biofilm), overzicht van de verschillende desinfectantia en sterilisatiemethodes (bv. stoomsterilisatie, gassterilisatie, chemosterilisatie), endoscopie, de werking van de Centrale Sterilisatieafdeling (CSA) en de rol van de ziekenhuisapotheker hierin
- Overdrachtsgebonden voorzorgsmaatregelen: verschillende types van bronisolatie (contactisolatie, druppelisolatie, aerogene isolatie en combinaties), beschermende isolatie
- Epidemiologisch relevante micro-organismen: bv. MRSA, VRE, Clostridium difficile, multiresistente gramnegatieven zoals ESBL en CPE.
- Preventie van de verschillende types zorginfecties, m.n. kathetergerelateerde bloedstroominfecties (CLABSI), urineweginfecties (CAUTI), ventilator geassocieerde pneumonie (VAP), post-operatieve wondinfecties POWI)

Deel 2. Antibiotica (Prof. J. Verhaegen, KU LEUVEN, 12.5u)

Antimicrobiële geneesmiddelen interfereren met het metabolisme van micro-organismen met als resultaat groeiremming of de dood van micro-organismen. In de verschillende hoofdstukken zullen voor de verschillende antibioticagroepen worden

besproken: spectra, werkings- en resistentiemechanismen. Ook wordt voor iedere groep aandacht besteed aan de farmacokinetische achtergronden en de gevolgen hiervan voor de dosering.

1. Inleiding
2. Beta-lactam antibiotica
3. Macroliden en ketoliden
4. Tetracyclinen
5. Aminoglycosiden
6. Glycopeptiden
7. Rifamycinen
8. Fluorochinolones
9. Antifungale medicatie

Begincompetenties

Eindcompetenties van de Master in Farmaceutische Zorg of de Master in Geneesmiddelenontwikkeling of de beoogde competenties op een andere manier hebben verworven.

Eindcompetenties

- 1 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student heeft inzicht in de factoren die het ontstaan van nosocomiale of zorggerelateerde infecties beïnvloeden.
- 2 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student kent de standaard voorzorgsmaatregelen ter preventie van overdracht van micro-organismen en kan deze toepassen.
- 3 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student begrijpt het verschil tussen desinfectie en sterilisatie en kent de specifieke kenmerken, de indicaties, de voor- en nadelen van de verschillende desinfectantia en sterilisatiemethodes.
- 4 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student begrijpt de basisprincipes van bronisolatie en kent de overdrachtsweg van de voornaamste epidemiologisch relevante micro-organismen in een ziekenhuis
- 5 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student begrijpt de rationale van de voornaamste maatregelen ter preventie van zorginfecties zoals CLABSI, CAUTI, VAP en POWI
- 6 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student is op de hoogte van de wettelijke organisatie van ziekenhuishygiëne in ons land, van de werking van de Centrale Sterilisatieafdeling en de rol van de ziekenhuisapotheker hierin.
- 7 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student kan gefundeerde (evidence based indien mogelijk) adviezen verstrekken op het vlak van desinfectie en/of sterilisatie van medisch materiaal (bv. endoscopen) en omgevingsdesinfectie.
- 8 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student kan actief participeren aan het ziekenhuishygiënebeleid, meer bepaald als lid van het Comité voor Ziekenhuishygiëne, het Medisch Farmaceutisch Comité, de Antibioticabeleidsgroep en het Comité Medisch Materiaal.
- 9 Deel 1. Ziekenhuishygiëne
  - De student kan op een kritische, maar constructieve manier communiceren met de ziekenhuisdirectie, leidinggevenden en andere zorgverstrekkers m.b.t. aspecten van ziekenhuishygiëne.
- 10 Deel 2. Antibiotica
  - De student begrijpt de werkingsmechanismen van de verschillende antibioticagroepen.
- 11 Deel 2. Antibiotica
  - De student kent het spectrum, de resistentiemechanismen, de algemene indicaties

(Goedgekeurd)

en de nevenwerkingen van antibiotica.

12 Deel 2. Antibiotica

-De student is vertrouwd met de laboratoriumtechnieken die gebruikt worden voor het opsporen van resistentie tegen antibiotica en met de interpretatie van de testresultaten.

13 Deel 2. Antibiotica

-De student heeft inzicht in de ontwikkelingen van antifungale medicaties.

14 Deel 2. Antibiotica

- De student kent de principes van het antibioticabeleid van het ziekenhuis.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Begeleide zelfstudie, hoorcollege

Leermateriaal

Deel 1.

Handouts van PowerPoint presentaties

Richtlijnen van IDSA, CDC, RIVM, HGR (gratis online te verkrijgen, URL: zie handouts)

Deel 2.

Cursustekst : Antibiotica en antifungale medicaties. J. Verhaegen, ACCO, eerste uitgave 2003-2004 (€ 6.70)

Transparanten en PowerPoint slides

Referenties

1. Ziekenhuishygiëne (Gerald Reybrouck, 4^e editie, ACCO, Leuven, 2000)
2. Manual of infection prevention and control (Nizam Damani, 3rd Ed, Oxford, 2012)
3. Hospital Epidemiology and Infection Control (Mayhall, 4th Ed, Lippincott, Williams & Wilkins, 2012)
4. Ayliffe's control of healthcare-associated infection (Adam Fraise & Christina Bradley, 5th Ed, CRC Press, 2009)

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Discussieforum

Interactief beantwoorden van vragen.

Mogelijkheid tot vragen stellen na de les, op afspraak of via e-mail.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen, mondeling examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Tweede examenperiode :

Deel 1 : mondeling examen

Deel 2 : schriftelijk examen

Eindscoreberekening